

ความรู้สึกไม่เสียเปรียบในการเป็นสตรี ของนิสิตระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

The Sense of Not Being Disadvantage to be Femaleness of the Graduate Students, Kasetsart University

ทรายทอง เสมอภาค / Saithong Samerpark

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ / Kasetsart University, Thailand

สมเกียรติ วันทะนะ / Somkiat Wanthana

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ / Kasetsart University, Thailand

E-mail: fsocskw@ku.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาระดับความรู้สึกไม่เสียเปรียบในการเป็นสตรีของนิสิตระดับปริญญาโท เพศหญิง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และ 2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความรู้สึกไม่เสียเปรียบในการเป็นสตรี ตามปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นิสิตระดับปริญญาโทเพศหญิง ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 375 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เมื่อพบความแตกต่าง จึงทำการวิเคราะห์หาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ทั้งนี้โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่.05 ผลการวิจัย พบว่า ความรู้สึกไม่เสียเปรียบในการเป็นสตรีอยู่ในระดับสูง ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า นิสิตที่มี อายุ อาชีพ รายได้ ภูมิลำเนา สถาบันที่จบปริญญาตรี จำนวนพี่น้อง อาชีพของบิดา และอาชีพของมารดาแตกต่างกัน มีความรู้สึกไม่เสียเปรียบในการเป็นสตรีแตกต่างกัน ส่วนความแตกต่างในเรื่องสถานภาพสมรส และศาสนา ไม่ก่อให้เกิดความแตกต่างในความรู้สึกไม่เสียเปรียบ

คำสำคัญ: ความรู้สึกไม่เสียเปรียบ, การเป็นสตรี, นิสิตปริญญาโท

Abstract

The purposes of this research were: 1. to study the level of sense of not being disadvantage to be femaleness of graduate students of Kasetsart University. and 2. to compare the differences of the sense of not being disadvantage according to related factors. The sample consisted of 375 female graduate students of Kasetsart University. Data were collected by using questionnaires. Statistics employed for data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way ANOVA, and LSD test. The level of statistical significance was set at .05. The research found out that the level of the sense of not being disadvantage to be femaleness of graduate students was high. Hypothesis testing revealed that the differences in age, occupation, income, domicile, undergraduate education institution, number of brother/sister, father's occupation, and mother's occupation caused difference in the level of sense of not being disadvantage. Difference in religion and marital status, however, did not caused difference in the level of sense of not being disadvantage.

Keywords: Sense of Not Disadvantage, Femaleness, The Graduate Student

บทนำ

จากประวัติศาสตร์ของมนุษย์ทั่วโลก ไม่ว่าจะเป็นในด้าน การศึกษา การเมือง และสิทธิเสรีภาพต่างๆ ซึ่งจะปรากฏอยู่ทั่วไป ไม่ว่าจะเป็น วรรณกรรม ศาสนา กฎหมาย จะกล่าวถึงสตรีในแง่ที่ไม่มีความสามารถ ไร้เหตุผล ไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้ ต้องอาศัยผู้ชายเสมอๆ ซึ่งจะมองว่าสตรีมีบทบาทเพียงผู้สนับสนุนเท่านั้น บทบาทและกิจกรรมด้านสังคม ด้านสาธารณะถูกมองเป็นเรื่องของผู้ชาย ส่วนสตรีนั้นควรที่จะอยู่บ้านเลี้ยงดูบุตรและทำงานบ้าน จึงเป็นเหตุให้สตรีจะมีสถานภาพและบทบาทด้อยกว่าผู้ชายอยู่เสมอ (อนงค์วรรณ เทพสุทิน, 2545)

สำหรับประเทศไทยนั้น จากการศึกษาในอดีต พบว่า ในอดีตนั้นสิทธิของสตรีก็อยู่ในสถานะไม่ต่างจากสังคมทั่วโลก ในสมัยนั้นเช่นกัน นั่นคือ งานที่สตรีต้องทำและเป็นสิ่งที่สังคมคาดหวังว่าสามารถทำได้ก็คือ การทำงานบ้าน เลี้ยงดูบุตร เพราะผู้หญิงมีลักษณะอ่อนน้อม อ่อนโยน มีความละเอียดปราณีต (ภัทรพร หงษ์ทอง, 2537) ส่วนผู้ชายนั้นก็จะทำงานนอกบ้าน รับราชการ ครอบคลุมนงานสาธารณะต่างๆ เพราะมักมองว่าผู้ชายนั้นมีลักษณะการใช้เหตุผลได้ดีกว่าผู้หญิง ซึ่งลักษณะงานดังกล่าวข้างต้นถูกมองว่ามีความเหมาะสมกับผู้ชายมากกว่า จึงทำให้กลายเป็นวัฒนธรรม ที่สืบทอดต่อกันมา (สมเกียรติ วันทะนะ, 2551) แต่เมื่อสังคมมีการพัฒนามากขึ้น ความรู้วิทยาการสมัยใหม่เข้ามาแทนที่ความเชื่อแบบเก่า ซึ่งส่งผลให้สตรีไทย ได้มีสิทธิ มีบทบาทมากขึ้น ได้แก่ บทบาททางการเมือง สังคม การศึกษา ประเทศไทยจะเห็นได้ชัดเจน ในช่วงหลังการเปลี่ยนแปลงระบอบการเมืองการปกครอง ในปี พ.ศ.2475 ที่มีการเปลี่ยนแปลงระบอบการเมือง จากรบอบสมบูรณาญาสิทธิราช มาเป็นระบอบรัฐสภา ในช่วงนี้เองที่สตรีไทยได้เข้ามามีบทบาททางการเมือง ทั้งในฐานะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง และผู้มีสิทธิในการออกเสียงเลือกตั้ง (อมรา พงศาพิชญ์, 2541) สืบเนื่องมาจนกระทั่งในปัจจุบัน จะเห็นได้ว่ามีผู้หญิงอยู่ในแวดวงการเมืองจำนวนมาก และในเวลาต่อมาก็ได้มีการบัญญัติกฎหมายเพื่อคุ้มครองสิทธิสตรีขึ้น และมีการแก้ไขปรับปรุงเรื่อยมา เพื่อให้สตรีมีทางออกในสภาพปัญหาต่างๆ เพิ่มมากขึ้น เช่นพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำ ความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550 พระราชบัญญัติชื้อบุคคล พ.ศ.2548 ที่ให้สิทธิสตรีในการใช้นามสกุลเดิมเมื่อสมรสแล้ว และพระราชบัญญัติกำหนดให้นามหญิง พ.ศ.2551 ที่อนุญาตให้หญิงที่สมรสแล้ว หรือหย่าร้าง สามารถเลือกใช้คำนำหน้านามว่า นางสาว หรือ นาง ก็ได้ แล้วแต่ความสมัครใจ พระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น นั้นถือเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตของสตรีไทย เพราะจะส่งผลให้สตรีไทยมีความปลอดภัย มีสิทธิเสรีภาพ ในการตัดสินใจ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตนเองได้อย่างอิสระ และอยู่บนพื้นฐานที่มีกฎหมายรองรับ

สตรีไทยในปัจจุบัน มีบทบาทในการที่จะทำงานอื่นนอกเหนือจากงานบ้าน เลี้ยงดูบุตร จะเห็นได้ในทุกๆ สาขาอาชีพ ก็จะมีผู้หญิงทำงานด้วยเสมอ เรียกได้ว่า ตั้งแต่ระดับผู้บริหารจนถึงผู้ใช้แรงงาน เพราะปัจจุบัน ผู้หญิงและผู้ชายสามารถเข้าถึงระบบการศึกษาได้เท่าเทียมกัน และผู้หญิงสามารถทำงานในอาชีพต่างๆ ได้ ตามความสามารถของตัวบุคคล ดังนั้นในสังคมไทย สตรีจึงได้รับการยอมรับทางสังคมเท่าเทียมกับบุรุษ (พิมลพรรณ วายจตุต, 2536)

ถึงแม้ว่าประเด็นความเท่าเทียมกัน ความเสมอภาคกัน ความยุติธรรมนั้นยังมีการถกเถียงกันอยู่บ้าง ว่าระหว่างชายหญิงนั้น ไม่เท่าเทียมกัน ไม่เสมอภาคกัน ความยุติธรรม ซึ่งในทางปฏิบัติ ก็อาจมีลักษณะเป็นเช่นนั้นจริง คือ หญิงชายมีหน้าที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งถือเป็นการแบ่งงานกันทำ ตามความสามารถ ความถนัด ของแต่ละบุคคล (ขวัญฤทัย จ่างจำรัส, 2541) สอดคล้องกับงานวิจัยของ มรกต ศรีสุข (2541) พบว่า ความมั่นคงทางเศรษฐกิจของผู้หญิงในครอบครัวไทย เป็นผลมาจากการแบ่งงานกันทำ ในการแบ่งงานกันทำผู้หญิงจะมีบทบาทในด้านกิจกรรมในครัวเรือน และการแบ่งงานกันทำนี้ผู้หญิงก็จะมีอำนาจในการตัดสินใจ และมีความเป็นอิสระ การที่ผู้หญิงมีอำนาจในการจัดการเศรษฐกิจครัวเรือน มีผลให้ผู้หญิงมีความมั่นคงปลอดภัยทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

ในกรณีของงานสายบริการ เช่น งานธนาคาร เพศชายก็อยู่ในสายงานประเภทนี้น้อยกว่าเพศหญิง เพราะลักษณะงานต้องการบุคคลที่ พุดจาไพเราะ มีความอดทน ใจเย็น ซึ่งมักเป็นลักษณะนิสัยส่วนใหญ่ของเพศหญิง จึงทำให้ผู้หญิง มีความนิยมในสายงานบริการมากกว่าผู้ชาย (ระพีพร เบญจาทิกุล, 2540)

เช่นเดียวกับการสมัครรับเลือกตั้ง เพศชายจะให้ความสนใจกับเรื่องประเภทนี้มากกว่าเพศหญิง นั่นก็เนื่องมาจาก ลักษณะนิสัยของเพศชายมักชอบความเสี่ยง กล้าได้กล้าเสีย มากกว่าเพศหญิง ที่รักความสงบมากกว่า แต่ก็มิได้ห้ามไม่ให้เพศหญิงสมัครรับเลือกตั้ง ดังนั้นการที่ใครจะทำงานอะไร อยู่ในตำแหน่งอะไรนั้นก็ขึ้นอยู่กับความสามารถ ความสนใจ คือการเปิดโอกาส ให้มีสิทธิ เสรีภาพเท่าเทียมกัน แต่ไม่ได้หมายความว่า เป็นการแบ่งครึ่งเท่าๆ กัน (อนงค์วรรณ เทพสุทิน, 2545)

ผู้วิจัยได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ถึงแม้ว่าเพศชายและเพศหญิงนั้น จะไม่เท่าเทียมกันหรือเสมอภาคกันในทุกรายละเอียด ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว แต่ก็มิได้เป็นประเด็นที่ทำให้การเป็นสตรีนั้นเสียเปรียบบุรุษ ประเด็นดังกล่าวเป็นมุมมองใหม่ ที่น่าสนใจ และยังไม่มีการศึกษาถึงนั้นผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาถึง ความรู้สึกของเพศหญิง ว่าไม่ได้รับรู้เสียเปรียบในการเป็นสตรี

ทฤษฎี แนวคิดและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ใช้ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ และแนวคิดสตรีนิยม ดังต่อไปนี้

แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติใช้ตามแนวคิดของ ถวิล ธาราโกชน (2532) โดยกล่าวว่าบุคคลจะมีทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้น จะมีองค์ประกอบสำคัญอยู่ 3 ประการ ได้แก่

องค์ประกอบเกี่ยวกับการเรียนรู้ (Cognitive component) ซึ่งเป็นผลจากการรับรู้ของบุคคลต่อสิ่งของ บุคคลหรือเหตุการณ์ต่างๆ ถ้าเกิดความรู้ความเข้าใจอย่างดีแท้จริงและเกิดทัศนคติในทางที่ดี ในทางตรงกันข้าม ถ้าเกิดการเรียนรู้ในทางที่ไม่เข้าใจ ไม่รู้เรื่อง ยากไป ก็จะเกิดทัศนคติในทางที่ไม่ดีต่อสิ่งนั้นๆ

องค์ประกอบทางด้านความรู้สึก (Affective component) เป็นสภาพทางอารมณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างที่บุคคลถูกเร้าจาก สิ่งใดสิ่งหนึ่ง ถ้าเราชอบ สบายใจ สนุก ก็จะเกิดทัศนคติในทางที่ดี แต่ถ้าไม่ชอบ ไม่สนุก ถูกดูหมิ่น ถูกเยาะเย้ย ก็จะมีทัศนคติในทางที่ไม่ดี

องค์ประกอบทางการกระทำ (Behavior component) กล่าวคือ เมื่อบุคคลมีความรู้ในสิ่งนั้นแล้ว และความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบจะเกิดขึ้นตามมา บุคคลก็พร้อมที่จะกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งลงไป

แนวคิดเกี่ยวกับสตรีนิยมใช้ตาม สมเกียรติ วันทะนะ (2551) สตรีนิยม คือ อุดมการณ์ที่พยายามส่งเสริมและยกระดับ สถานภาพและบทบาททางสังคมของผู้หญิงไม่ให้ต่ำกว่าผู้ชาย สตรีนิยมจึงเห็นว่าความแตกต่างของเพศชาย-เพศหญิง ไม่ได้เป็นเพียงความแตกต่างทางสรีรวิทยาตามธรรมชาติเท่านั้น หากเป็นความแตกต่างทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ซึ่งมนุษย์เป็นผู้สร้างขึ้นด้วย

จากแนวคิดทฤษฎีดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการสังเคราะห์ และประยุกต์มาเป็นความรู้สึกไม่เสียเปรียบในการเป็นสตรี 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการศึกษา ด้านครอบครัว ด้านความเชื่อค่านิยม และด้านศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความรู้สึกไม่เสียเปรียบในการเป็นสตรี ของนิสิตปริญญาโทเพศหญิง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. เพื่อเปรียบเทียบความรู้สึกไม่เสียเปรียบในการเป็นสตรี โดยแบ่งตามปัจจัยส่วนบุคคล

วิธีการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการและอุปกรณ์ที่จะใช้ในการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย ประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คือ ประชากรนิสิตที่ศึกษาระดับปริญญาโท เพศหญิง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวนทั้งสิ้น 5,809 คน (รายงานสรุปข้อมูลนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปี 2557) คำนวณขนาดของตัวอย่างได้ 375 คน โดยใช้สูตรการคำนวณขนาดตัวอย่างด้วยวิธีของ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ.05 (วัลลภ รัฐฉัตรานนท์, 2556: 139)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาจากแนวคิด ทฤษฎีที่ได้ศึกษามา โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ อาชีพ รายได้ สถานภาพสมรส ภูมิลำเนา สถาบันที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี ศาสนา จำนวนพี่น้องชายหญิง อาชีพของบิดา และอาชีพของมารดา

ส่วนที่ 2 คำถามเพื่อวัดระดับทัศนคติของนิสิตปริญญาโท เพศหญิง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เกี่ยวกับความรู้สึก ไม่เสียเปรียบในการเป็นสตรี โดยแบ่งออกเป็น 7 ด้าน ดังต่อไปนี้ 1. ด้านการเมือง 2. ด้านเศรษฐกิจ 3. ด้านสังคม 4. ด้านการศึกษา 5. ด้านครอบครัว 6. ด้านความเชื่อค่านิยม และ 7. ด้านศาสนา วัฒนธรรม และประเพณี

ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราประเมินค่า แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ตามวิธีของ ลิเคิร์ท (Likert) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังต่อไปนี้ (ศรีรัฐ โกวงศ์, 2554: 25)

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด 1 ข้อ ที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยนำแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย เสนอต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ได้แก่ ความสอดคล้องของเนื้อหา กับแนวคิดในการวิจัย รวมทั้งความถูกต้องของภาษาที่ใช้ เพื่อให้สื่อความหมายมีความถูกต้องตรงกัน และทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดสอบใช้กับตัวอย่างที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มที่จะศึกษา คือ นิสิต ระดับปริญญาโท จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย จำนวน 30 คน จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อหาความเชื่อมั่นเป็นรายข้อ โจนใช้การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (Cronbach's reliability coefficient alpha) ซึ่งปรากฏได้ค่าแอลฟา 0.893 จากนั้นจึงได้นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยจริงต่อไป

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม จำนวน 375 ฉบับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS) วิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของประชากรที่ทำการศึกษา ได้วิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนา (Description Statistics) ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ทดสอบค่า (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ใช้วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลที่ตัวแปรสามารถจำแนกเป็น 2 กลุ่ม และ 3 กลุ่มขึ้นไป (วัลลภ รัฐฉัตรานนท์, 2556: 189)

ผลการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ น้อยกว่า 30 ปี มีอาชีพเป็นลูกจ้างเอกชนและเป็นนิสิต มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 10,001-20,000 บาท ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด มีภูมิลำเนากระจายอยู่ทุกภาคของประเทศ แต่มากที่สุดอยู่ในภาคใต้ ทั้งนี้ตัวอย่างส่วนใหญ่สำเร็จจากมหาวิทยาลัยรัฐบาลมากกว่ามหาวิทยาลัยเอกชน ประกอบกับนับถือศาสนาพุทธ มากกว่าอิสลาม ส่วนใหญ่มีพี่น้องชาย/หญิง เฉลี่ย 2 คน และอาชีพของบิดาและมารดา คือ เกษตรกร

ความรู้สึกไม่เสียเปรียบในการเป็นสตรี แบ่งออกเป็น 7 ด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน ($\bar{X} = 3.77$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเศรษฐกิจมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.18$) รองลงมาคือ ด้านครอบครัวมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.16$) ด้านการศึกษามีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.78$) ด้านการเมืองมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.65$) ด้านสังคมมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.62$) ด้านศาสนา

วัฒนธรรม ประเพณี ($\bar{X} = 3.60$) และด้านความเชื่อ ค่านิยมมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.39$) ตามลำดับ โดยสามารถอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

และทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้สึกไม่เสียเปรียบในการเป็นสตรี พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรส และศาสนาแตกต่างกันมีความรู้สึกไม่เสียเปรียบในการเป็นสตรีไม่แตกต่างกัน ส่วนปัจจัย อายุ อาชีพ รายได้ ภูมิลำเนา สถาบันที่จบการศึกษาปริญญาตรี จำนวนพี่น้องชาย/หญิง อาชีพของบิดา และอาชีพของมารดา ที่แตกต่างกัน มีความรู้สึกไม่เสียเปรียบในการเป็นสตรีแตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่า ทั้งตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน และภูมิหลังของ แต่บุคคลเป็นปัจจัยที่ทำให้มีความรู้สึกไม่เสียเปรียบในการเป็นสตรีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตารางที่ 1 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ตัวแปรอิสระ	ผลการทดสอบสมมติฐาน		
	ค่านัยสำคัญทางสถิติ	เป็นไปตามสมมติฐาน	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
อายุ	.000*	✓	
อาชีพ	.000*	✓	
รายได้	.000*	✓	
สถานภาพสมรส	.158		✓
ภูมิลำเนา	.000*	✓	
สถาบันที่จบปริญญาตรี	.001*	✓	
ศาสนา	.666		✓
จำนวนพี่น้องชาย/หญิง	.009*	✓	
อาชีพของบิดา	.004*	✓	
อาชีพของมารดา	.005*	✓	

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ตัวอย่าง มีความรู้สึกไม่เสียเปรียบในด้านเศรษฐกิจ (มีค่าเฉลี่ย = 4.18) เนื่องจากปัจจุบันเพศหญิงสามารถประกอบอาชีพได้หลากหลาย และยังให้ความสำคัญในเรื่องการเก็บออม ซึ่งถือเป็นจุดแข็งของสตรี ที่หน่วยงานต่างๆ จะใช้เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของสตรีให้ดีขึ้น โดยสนับสนุนให้มีการจัดตั้งกลุ่มเครือข่ายสตรีในระดับชุมชนหรือท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพิ่มพูนศักยภาพ
2. ตัวอย่าง มีความรู้สึกไม่เสียเปรียบในด้านครอบครัว (มีค่าเฉลี่ย = 4.16) แม้ยุคสมัย จะเปลี่ยนไป สตรีมีบทบาทด้านต่างๆ มากขึ้น แต่ถือเป็นเรื่องที่ต้องยอมรับว่าผู้หญิงก็ยังเป็นบุคคลสำคัญ ที่จะการทำให้คนในครอบครัวมีคุณภาพชีวิตที่ดี ทั้งนี้ผู้หญิงยังคงมีบทบาทสำคัญในการเลี้ยงดูบุตร และสามารถที่จะรับผิดชอบงานบ้านและงานนอกบ้านควบคู่กันได้ เมื่อเป็นเช่นนั้นก็ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องไปเปลี่ยนแปลงลักษณะที่เป็นอยู่ แต่ควรที่จะสนับสนุนให้มีองค์กรและสถาบันต่างๆ ที่จัดการพัฒนาและฝึกอบรม ในเรื่องการบริหาร และการเป็นผู้นำ ให้ความสนใจในการพัฒนาคุณภาพของสตรีในด้านนี้ให้มากขึ้น เพื่อที่สตรีจะสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตให้ได้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความรู้สึกไม่เสียเปรียบในการเป็นสตรีในส่วนของบทบาทสตรีในมุมมองที่แตกต่างออกไป อาจจะมีการเพิ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นผู้ชาย เพื่อได้รับมุมมองใหม่ๆ ที่แตกต่างต่อความรู้สึก ไม่เสียเปรียบต่อสตรีสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ทัศนคติมุมมองที่แตกต่างออกไปจากเดิม เป็นต้น
2. ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปนั้น ควรเพิ่มจำนวนกลุ่มเป้าหมาย และประเภทของกลุ่มเป้าหมายให้กว้างขึ้น กล่าวคือ ควรจะทำการศึกษารู้สึกไม่เสียเปรียบในการเป็นสตรีทั้งผู้ชายและสตรีในจำนวนที่เพิ่มขึ้น ทั้งในระดับท้องถิ่น และระดับชาติ โดยนำผลมาเปรียบเทียบกันภายใต้ตัวชี้วัดเดียวกัน เพื่อจะได้รับทราบถึงมูลเหตุปัจจัย ความรู้สึก ไม่เสียเปรียบของสตรีหรือ ปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนแนวทางการแก้ไข ว่ามีความแตกต่างกันหรือสอดคล้องกันหรือไม่อย่างไร

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

- ขวัญฤทัย จ่างจรัส. 2541. มงบทบาทผู้หญิงไทยบนเส้นทางการเมือง ผ่านสายตาผู้นำองค์กรพัฒนาสตรี. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ถวิล ธาราโกชน. 2532. จิตวิทยาสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส. พรินติ้งเฮาส์.
- พิมลพรรณ วายจตุ. 2536. สภาพภาพและบทบาทสตรีไทย: การเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ภายในครอบครัว. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตพัฒนาศักดิ์ สาขาการวิเคราะห์สังคม, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ภัทรพร หงส์ทอง. 2537. การศึกษาแนวคิดสตรีนิยมในนวนิยายของทมยันตี ระหว่าง พุทธศักราช 2506-2534. วิทยานิพนธ์ มหาบัณฑิตอักษรศาสตร์ สาขารวบรวมคดีเปรียบเทียบ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มรกต ศรีสุข. 2541. ความสัมพันธ์ระหว่างหญิงชายกับความมั่นคงทางเศรษฐกิจของผู้หญิงในครอบครัวไทย. วิทยานิพนธ์ ดุษฎีบัณฑิตการศึกษาศาสตร์ สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ระพีพร เบญจาทิกุล. 2540. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับความผูกพันองค์การ ศึกษาเฉพาะกรณีพนักงานสายบริการ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตการศึกษาศาสตร์ สาขาจิตวิทยาพัฒนาการ, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วัลลภ รัฐฉัตรานนท์. 2556. วิธีและเทคนิคในการวิจัยทางรัฐศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สมาธรรม.
- ศรีรัฐ โกวงศ์. 2554. ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์. สมุทรสาคร: บริษัท พิมพ์ดี.
- สมเกียรติ วันทะนะ. 2551. อุดมการณ์ทางการเมืองร่วมสมัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อักษรข้าวสวย.
- อนงค์วรรณ เทพสุทิน. 2545. ทัศนคติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต่อแนวคิด สตรีนิยม. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.